

УДК: 821.162.4

Jozef Šelepec,

Štátna vedecká knižnica v Prešove

K CYRILSKÝM RUKOPISOM VO FONDE ŠTÁTNEJ VEDECKEJ KNIŽNICE V PREŠOVE**КИРИЛИЧНІ РУКОПИСИ У ФОНДАХ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ В ПРЯШЕВІ**

Рукопис Акафіста походить з XVIII сторіччя, він переписаний у селі Прикра Свидницького району Іваном Югасевичем із невідомого нам західноукраїнського друкованого видання (868 с.). Рукопис містить численні ілюстрації, віньетки, рукописні оздоби, ініціали на два і три рядки. Богословіє догматное і полеміческое походить з кінця XVIII ст., написане церковнослов'янською мовою карпатської української редакції (614 с.). Пам'ятка є записом лекцій з догматичної теології, які читав в Ужгородському єпископському ліцеї професор Павло Чиприч. Одне з Євангелій XVII ст. належало громаді села Венеція, друге було власністю громади села. Порач. Євангеліє апракос з XVI ст., написане мовою середньоболгарського типу руської редакції. Відзначається червоними заголовками, ініціалами на 4, 5 і 6 рядків, воно належало громаді села Варадка. Ирмологіон формальними та рукописними ознаками ідентичний з Акафістом Івана Югасевича (158 паперових аркушів). Один із рукописів Общини походить із першої половини XIX ст., і складається з 47 аркушів у шкіряній палітурці. Друга Община виготовлена у Габурі 1839 р. на замовлення для церкви в селі Чертіжному (44 аркуші). Типікон, виготовлений на межі XVIII-XIX ст., написаний церковнослов'янською мовою карпатської української редакції (56 аркушів). Ці дев'ять рукописів XVI–XIX ст. є унікальними пам'ятками книжкової культури українців східної Словаччини і заслуговують належної уваги з боку дослідників.

КИРИЛЛИЧЕСКИЕ РУКОПИСИ В ФОНДАХ ГОСУДАРСТВЕННОЙ НАУЧНОЙ БИБЛИОТЕКИ В ПРЯШЕВЕ

Исследование кириллических рукописей, хранящихся в Пряшевском библиотеках, имеют почти столетнюю историю. Их исследовал чешский славист Милош Вейнгарт, а также Йозеф Вашица. Две книги о рукописи опубликовал Павел Шима. В 1996 году эти студии продолжил английский славист Клеминсон, который описал 62 кириллические рукописи, которые сохранились в Словакии, шесть из них – в Пряшевском Государственной научной библиотеке. 2009 упомянутая библиотека подготовила книжное издание. На современном этапе в фондах Государственной научной библиотеки хранятся такие кириллические рукописи, как: Акафист, Богословие догматное и полемическое, три Евангелия, две Общины, Ирмологион, Типікон Ивана Михальчы.

Ключевые слова: рукопись, славистика, Пряшевская библиотека, церковнославянский язык, карпатская украинская редакция.

CYRILLIC MANUSCRIPTS IN THE FUNDS OF THE STATE SCIENTIFIC LIBRARY IN PESOV

Research of the Cyrillic manuscripts that is stored in Presov libraries have almost a century. Czech Slavic Milos Veynhart, Joseph Vashitsa analysed them. Two books about these manuscripts were published by Paul Shima. In 1996, English Slavic Kleminson continued working on these studies, he has described the 62 Cyrillic manuscripts that were saved in Slovakia, six of them – in Presov State Scientific Library. In 2009 library that was mentied earlier prepared book publication of these manuscripts. Today in the collections of the State Scientific Library such Cyrillic manuscripts are preserved: Akafist, and polemical theology dohmatne, three Gospels, two communities irmologion, Typicon written by Ivan Mikhailovich. These nine manuscripts XVI-XIX are unique monuments of book culture of Ukrainians from eastern Slovakia and deserve for the proper attention by researchers.

Key words: manuscript, Slavic studies, State Scientific Library in Presov, Church Slavonic, Carpathian Ukrainian edition.

Skúmanie cyrilských rukopisov, ktoré sa nachádzajú v prešovských knižniciach, má bohatú, už takmer sto-ročnú históriu. Knižnicu gréckokatolíckej eparchie v Prešove, s cieľom oboznámiť sa s jej historickými tlačami a hlavne so starými cirkevnoslovanskými rukopismi, navštívil už v r. 1922 český slavista Miloš Weingart. Svoje závery o objavených a preštudovaných cyrilských rukopisoch zhrnul v stati Zpráva o karpatoruských knihov-nách a rukopisech v Prešově, Užhorodě a Mukačevě.¹

Cyrilské rukopisy v prešovskej eparchiálnej knižnici skúmal aj ďalší český slavista Josef Vašica. Ich rozbor uverejnil v samostatnej štúdii.² Vašica opísal kázne Jána Kapišovského zo 17. storočia, archijeretikon Andreja

¹ Časopis českého múzea, roč. XCVI., 1922, s. 273–278.

² VAŠICA, Jozef. Slavica Kováčovy diecénsni knihovny v Prešově. In *Slovanský sborník věnovaný... Františku Pastrnkovi...*

Bačinského, ktorý taktiež pochádza zo 17. storočia, 4 rukopisné knihy apostoľ, minejný antologion a trebnik.

Cyrilské rukopisy, ktoré sa nachádzajú v Prešove, skúmal aj ukrajinský dialektológ a slavista Ivan Paňkevič. Paňkevič najprv uverejnil niekoľko štúdií.³ Potom nasledovali jeho iné jazykovedné práce s informáciami o Juhasevičovi či obsahovej i hudobnej zložke skúmaných rukopisov.⁴ Paňkeviča zaujímali hlavne marginálne poznámky vlastníkov týchto rukopisov. Marginálie mu boli vďačným materiálom k poznaniu dejín juhokarpatských ukrajinských nárečí na Slovensku a bývalej Podkarpatskej Rusi.

Výskum cyrilských rukopisov v prešovských knižniciach pokračoval aj po druhej svetovej vojne. V r. 1968 a 1969 vydal Pavel Šima dve práce o spomínaných rukopisoch. V prvej práci *Из наблюдений над церковнославянским наследием Словакии*⁵ opísal rukopisy, ktoré sa mu podarilo nájsť v knižniciach a u súkromných osôb v Prešove a na východnom Slovensku. Druhá jeho práca *Textovo-kritická štúdia o evanjeliových kódexoch* je analýzou jazyka časti objavených cyrilských rukopisov.⁶

V r. 1996 sa po stopách Pavla Šimu vydal anglický slavista R. M. Cleminson.⁷ Svoje zistenia o cyrilských rukopisoch na Slovensku, z ktorých väčšina sa nachádza v Prešove, publikoval v práci *Cyrilic manuscripts in Slovakia*, ktorú vydalo Vydavateľstvo Matice slovenskej v Martine. Problematike cyrilských rukopisov, cirkevno-slovanským jazykom a paleografii rukopisov sa venovali čiastočne aj Mikuláš Štec⁸ či A. I. Sobolevskij⁹.

Pavel Šima vo svojej práci *Из наблюдений...* opísal 25 cyrilských rukopisov. Z nich je majetkom Štátnej vedeckej knižnice (ŠVK) v Prešove iba 6 rukopisov. Iné rukopisy, prebádané Šimom, patrili do fondu knižnice gréckokatolíckeho biskupstva v Prešove a v rámci reštitúcií boli vyňaté spod správy ŠVK a vrátené gréckokatolíckej cirkvi.

R. M. Cleminson opísal 62 cyrilských rukopisov zachovaných na slovenskom území. Z nich 5 sa nachádza v Šarišskom múzeu v Bardejove, 16 v Univerzitnej knižnici v Bratislave, 3 vo Východoslovenskom múzeu v Košiciach, 2 v Literárnom archíve Matice slovenskej v Martine, 15 na Pravoslávnom biskupskom úrade v Michalovciach, 8 v Štátnom oblastnom archíve v Prešove, 1 v knižnici grécko-katolíckeho biskupstva v Prešove, 2 u súkromných osôb, 2 v knižnici Pravoslávnej bohosloveckej fakulty Prešovskej univerzity, 1 v Mestskom múzeu v Sabinove a 6 v ŠVK v Prešove.

V súčasnosti sa vo fondoch v Prešove nachádzajú tieto cyrilské rukopisy:

1. Akathist Sign.	B 25767
2. Bogoslovie dogmatnoje i polemičeskoje	B 5657
3. Evanjelium	C 8205
4. Evanjelium	C 8206
5. Evanjelium	C 8207
6. Obščina	C 8204
7. Obščina	C 10536
8. Notovaný spevník	A 10893
9. Typikon Jána Mihaliča	HA 101

Bogoslovie dogmatnoje i polemičeskoje, Notovaný spevník a Mihaličov Typikon neboli známe ani Šimovi ani Cleminsonovi.

V súčasnosti sa skúmaniu cyrilských pamiatok východného Slovenska venujú Peter Žeňuch¹⁰ a Ľ. Matejko, ktorý viac inklinuje k staroslovienskej problematike.¹¹ Peter Žeňuch objavil niekoľko nových doteraz neznámych cirkevno-slovanských rukopisov z východného Slovenska a uverejnil o nich rad štúdií a statí.¹² Ich dote-

k sedmdesátym narozeninám 1853 – 1923. Redig. Miloš Weingart. Praha : Klub moderních filologů, 1923, s. 9–22.

³ ПАНЬКЕВИЧ, Иван. Покрайні записи на підкарпатських церковних книгах. Ч. I. In *Науковий збірник т-ва Просвіта в Ужгороді*. Р. VI. 1929, с. 129–196; Покрайні записи на південнокарпатських церковних книгах. Часть II. In *Науковий збірник т-ва Просвіта в Ужгороді*. Р. XIII–XIV. 1937, с. 45–48.

⁴ ПАНЬКЕВИЧ, Иван. 1. *Покрайні записи на закарпатсько-українських церковних книгах з додатком 4 монастирських грамот*. 2. *Збірка закарпатських українських народних приповідок Івана Югасевича з р. 1809*. Praha : Slovanský ústav, 1947, с. 1-69; Иван Югасевич-Склярський художник-писець Пряшівщини 1741–1814. In *Колокольчик-Дзвіночок, журнал для дітей*. Річ. 1. Но. 8. 1948, с. 25-27; *Матеріали до історії мови південно-карпатських українців*. In: Науковий збірник Музею української культури в Свиднику 4, книга 2. Пряшів : Словацьке педагогічне видавництво, відділ української літератури, 1970. 219 с.

⁵ ŠIMA, Pavel. *Из наблюдений над церковнославянским наследием Словакии*. Bratislava : Pedagogická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave so sídlom v Trnave – Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1968. 145 s.

⁶ ŠIMA, Pavel. *Textovo-kritická štúdia o evanjeliových kódexoch*. Bratislava : Vyd. Pedagogická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave so sídlom v Trnave – Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1969. 165 s.

⁷ CLEMINSON, R. M. *Cyrilic manuscripts in Slovakia. A Union Catalogue Compiled by R.M. Cleminson. – Cyrilské rukopisy na Slovensku. Súborný katalóg. Spracoval R.M. Cleminson*. Martin : Vydavateľstvo Matice slovenskej, 1996. 138 s.

⁸ ŠTEC, Mikuláš. *Cirkevná slovančina v 21. storočí*. Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, Bohoslovecká fakulta, 2006. 290 s.

⁹ СОБОЛЕВСКИЙ, А. И.: *Славяно-русская палеография. Лекции А.И. Соболевского. С 20 палеографическими таблицами*. Издание 2-ое С.-Петербург : Императорского Археологического Института, Синодальная типография, 1908. 120 s. + 20 tab.

¹⁰ ŽEŇUCH, Peter, VASIL, Cyril. *Cyrilic Manuscripts from East Slovakia, Slovak Greek Catholic: Defining Factors and Historical Milieu. Cyrilské rukopisy z východného Slovenska, Slovenskí gréckokatolíci, vzťahy a súvislosti. Monumenta Byzantino-Slavica et Latina Slovaciae. Vol. 1*. Roma : Pontificio Istituto Orientale – Bratislava : Slavistický kabinet SAV – Košice : Centrum spirituality Východ – Západ Michala Lacka, 2003. 445 s.

¹¹ Napr. MATEJKO, Ľ. K určeniu interpretácií a datovania Ostrožnických zlomkov. In *Slavica Slovaca*, roč. 30, 1995, s. 4–15.

¹² Napr. ŽEŇUCH, Peter. Cyrilské rukopisné pamiatky východoslovenskej proveniencie. In *Ku koreňom našej viery. Zborník prednášok k 40. výročiu obnovenia Gréckokatolíckej cirkvi*. Košice : Spolok svätého Cyrila a Metoda v Michalovciach, 2008, s. 6-24.

rajšie práce však nemajú priamu súvislosť s cyrilskými rukopismi vo fondoch ŠVK.

Celkovo možno predstaviť deväť rukopisov, ktoré sú radené abecedne.

AKAFISTQ (Akathist)¹³ je rukopis bez titulného listu. Pochádza z 18. storočia. Bol vyhotovený v dedine Prikra kantorom Ivanom Juhasevičom na základe predlohy – západoukrajinského tlačeného vydania.¹⁴ Paginácia rukopisu je cirkevná – slovanská. Text rukopisu neúplný. Chýba aj úvodná časť modlitby Poslhodovanďꙗ otq sna vqstavši, z ktorej sú zachované iba záverečné riadky (s. 17 – 19) ml+tva, f+ k pr^s&‘thj bc+i.

Rukopis obsahuje početné ilustrácie, vinety, linky, rukopisné ozdoby a iniciálky na 2 a 3 riadky.¹⁵ Jedným z identifikovaných majiteľov rukopisu bol učiteľ v Strážanoch Alexander Ladižinský, ktorý ho už ako dôchodca v r. 1940 daroval knižnici Ruského klubu v Prešove. Po vojne sa rukopis dostal do ŠVK v Prešove. Ivan Juha-sevič začal Akathist prepisovať v auguste 1788 a prácu dokončil v novembri r. 1789.

Bogoslovďꙗ dogmatno^ꙗ (Dogmatická teológia)¹⁶ – predstavuje rukopis, ktorý pochádza z konca 18. storočia.¹⁷ Text je písaný v cirkevno-slovanskom jazyku ukrajinskej – karpatskej redakcie. V texte sa paralelne s cyrilskými písmenami používajú latinské b, m a v. Rukopis je bez ilustrácií v koženej väzbe.¹⁸ Ide o záznam prednášok z dogmatickej teológie, ktorú prednášal na biskupskom lýceu v Užhorode profesor Pavel Čiprič. Prednášky zapísal študent Ján Podhajecký. Možno čiastočne rekonštruovať aj jeho vlastníkov na základe posesorských záznamov. Na strane 2 poznámka „Bibliothecae Districtus Bartfensis Anno 1848 № 4.“ Od prvej svetovej vojny patril rukopis knižnici gréckokatolíckeho kňazského seminára v Prešove. Po druhej svetovej vojne sa dostal do fondu ŠVK v Prešove.

†vangꙗl^oꙗ (Evanjelium)¹⁹ – ide o rukopis evanjelia vyhotovený v 17. storočí,²⁰ ktorý má zaujímavú pôvodnú renesančnú väzbu.²¹ Evanjelium patrilo k cerkvi vo Venecii, teraz súčasť dediny Lukov v Bardejovskom okrese. Podľa precízneho jazykového rozboru, ktorý urobil Pavel Šima, ide o evanjelium stredobulharského typu ruskej redakcie.²²

†vangꙗl^oꙗ (Evanjelium).²³ Tento rukopis, ktorý z jazykového hľadiska tesne súvisí s predchádzajúcim evanjeliom C 8205.²⁴ Väzba evanjelia je v porovnaní s inými zaujímavejšia – luxusnejšia.²⁵ Podľa marginálnych záznamov evanjelium pôvodne kúpili obyvatelia dediny Porač. Podľa ďalších záznamov evanjelium neskôr patrilo veriacim v dedine Hromoš.

†vangꙗl^oꙗ aprakos (Evangeliár).²⁶ Rukopis pochádza zo 16. storočia.²⁷ Jazyk evanjelia je podľa Šimu a Cleminsona stredobulharského znenia ruskej redakcie.²⁸ Väzba evanjelia – hrubé drevené dosky potiahnuté hnedou kožou, predná doska smaltovaná. Na prednej doske zobrazenie ukrižovaného spasiteľa. Evanjelium kúpili veriaci v dedine Varadka, okres Bardejov, pre svoje náboženské potreby. Evanjelium sa nachádzalo v eparchiálnej knižnici v Prešove, odkiaľ sa dostalo do ŠVK.

Đrmolog^oon (Irmologion).²⁹ Jeho forma – výzdoba je podobná rukopisu Akathist od Ivana Juhaseviča.³⁰ Väzba je však jednoduchá a je poškodená.³¹ Na pridoštie je nalepený papier s menami sobášených v dedinách

¹³ ŠVK PO, sign. B 25767.

¹⁴ Popis: 868 strán, 23 x 18 cm. Text 17 x 14 cm. Na strane 20 riadkov. Polounciála. Väzba – nová, kartón, hnedé plátno.

¹⁵ Záhlavia a iniciálky – červená rubrikácia. Porovnaj ŠIMA, Pavel. *Из наблюдений над церковнославянским наследием Словакии*. Bratislava : Pedagogická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave so sídlom v Trnave – Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1968, s. 74 – 77 (ďalej ako ŠIMA, s.); CLEMINSON, R. M. Cyrillic manuscripts in Slovakia. A Union Catalogue Compiled by R. M. Cleminson. Martin : Vydavateľstvo Matice slovenskej, 1996, s. 103 – 105. (ďalej ako CLEMINSON, s.).

¹⁶ ŠVK PO, sign. B 5657.

¹⁷ Popis: 614 strán, 23 x 19 cm. Text 20 x 15-16 cm. Na strane 27 je 30 riadkov. Čierny atrament sa strieda s hnedým. Dôležité časti textu zvýraznené spodnou líniou.

¹⁸ Väzba: kartón, chrbát a okraje potiahnuté hnedou kožou. Chrbát so slepotlačou. Predná a zadná obálka sivý papier s modrými vzorkami.

¹⁹ ŠVK Prešov, sign. C 8205.

²⁰ Popis: 210 papierových listov 19 x 30,5 cm. Písmo 14,5 x 20,5 cm. Na stranách 20, 22, 23 riadkov + 1, 2 riadky zvýraznené červenou farbou – rubrikácia. Záhlavia zvýraznené červenou farbou, počiatkové písmená a iniciálky na 3 riadky. Linky z dvoch a troch pletených stúh.

²¹ Väzba: drevené dosky potiahnuté hnedou kožou s ornamentálnou slepotlačou. Chrbát poškodený. Uprostred predného obalu pozlátene zobrazenie spasiteľa. Vidno aj stopy po chýbajúcich kovových sponách.

²² ŠIMA, s. 42 – 44; CLEMINSON, s. 109 – 110.

²³ ŠVK Prešov, sign. C 8206.

²⁴ Popis: 177 nepaginovaných papierových listov. Súčasné číslovanie strán urobené niektorým z bádateľov evanjelia. Na strane 25 riadkov 29 x 19 cm. Písmo 14 x 21,5 cm. Hnedý atrament. Rubrikované – zvýraznené záhlavia, iniciálky na 8 riadkov. Vinety a linky z prepletaných stúh.

²⁵ Väzba: pôvodná, drevené dosky potiahnuté tmavohnedou kožou. Lícna strana evanjelia glazúrovaná (?). So zobrazením Golgoty – Ježiša Krista na kríži a s postavami pod krížom. Chrbát chýba. Porovnaj ŠIMA, s. 37 – 39; CLEMINSON, s. 110 – 111.

²⁶ ŠVK Prešov, sign. C 8207.

²⁷ 259 papierových listov 30,5 x 19 cm. Písmo 20,5 x 13 cm. Na strane 22 riadkov. Stredobulharská polounciála. Tmavohnedý atrament a cinóber. Červené záhlavia, iniciálky a odseky v texte. Iniciálky na 4, 5 a 6 riadkov zdobené rastlinným ornamentom. Linka z prepletaných stúh.

²⁸ Porovnaj ŠIMA, s. 40 – 41. CLEMINSON, s. 111 – 113.

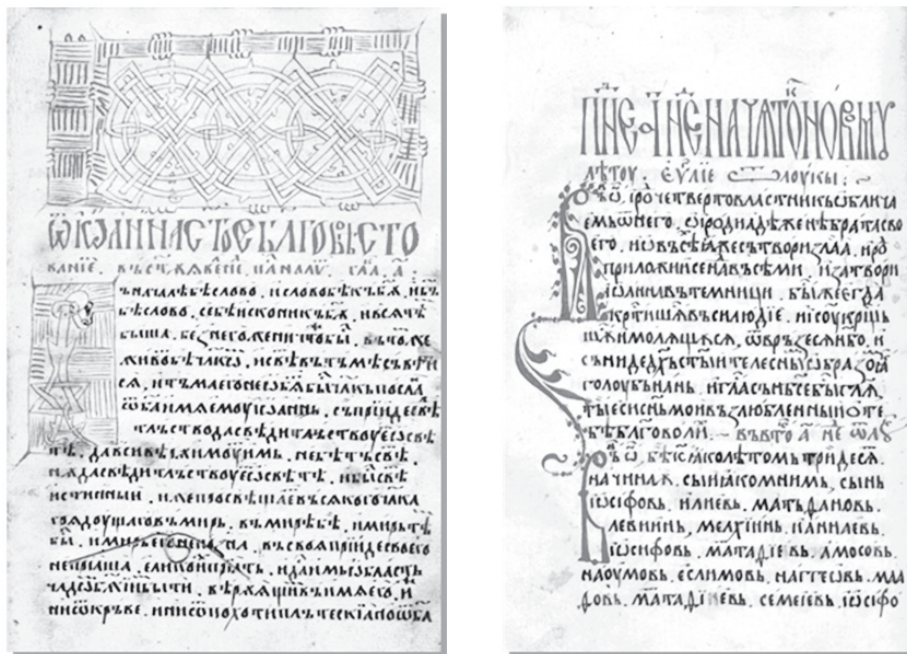
²⁹ ŠVK Prešov, sign. A 10893.

³⁰ Popis: 158 arabskými číslicami paginovaných papierových listov 19 x 15 cm. Noty a text na strane 15,5 x 11,5 cm. Na stranách 8 notovaných riadkov. Názvy, odseky rubrikované, zvýraznené červenou farbou. Vinety v rámečku. Iniciálky s ornamentálnym pozadím na 2 notové riadky. Vinety a iniciálky podobné tým, aké sa nachádzajú v Akathiste Ivana Juhaseviča. Strany 14b, 20b, 39b, 45b, 46a, 46b, 60b prázdne.

³¹ Väzba: drevené dosky potiahnuté hnedou kožou. Pôvodná koža sa zachovala iba na chrchte. Zo zadnej dosky chýba polovica.

Majdan, Olejnikov a Kyjov. Medzi jedného z pôvodných vlastníkov rukopisu môžeme považovať aj gréckokatolícku faru v Lutine, okres Sabinov, na čo poukazuje zachovaná pečiatka.

OBOINA (Obščina).³² Rukopis pochádza z prvej polovice 19. storočia. Začal ho písať štrnásťročný Ján Čabiňák v Habure, okres Medzilaborce a dokončil ho jeho mladší brat Michal.³³ Je zviazaný v koženej väzbe.³⁴

ŠVK PO, sign. C 8206 ŠVK PO, sign. C 8207

ŠVK PO, sign. A 10893

Okraj prednej dosky poškodený.

³² Mineja obščaja, odtiaľ názov Obščina. Na titulnej strane text: Sđa Kniga Narčęžna Obđinna. ŠVK Prešov, sign. C 8204.

³³ Popis: 47 paginovaných listov 29,5 x 15 cm. Cirkevná slovanská paginácia. Text na strane v dvoch stĺpcoch, šírka stĺpca 6 – 7 cm. V stĺpci 37 – 41 riadkov. Hnedý atrament. Názvy kapitol a iniciály rubrikované – červená farba. Linky zo štylizovaných cyrilských písmen. Koncová vineta so zobrazením Panny Márie. Titulný list v portálovom ráme.

³⁴ Väzba: kartón a bordová koža s rámcovou slepotlačou.

WBŌINA (Obščina).³⁵ Rukopis vyhotovil Michal Čabiňák v Habure v r. 1839 na objednávku pre cirkev v Čertižnom³⁶ (rovnako ako rukopis pod sign. C 8204). Ide o poškodený dokument bez väzby.³⁷

Тіпиконґ (Түпиконґ Јана Михалича).³⁸ Rukopis pochádza z prelomu 18. – 19. storočia. Jeho majiteľom bol učiteľ a kantor Јán Michalič v Habure, okres Medzilaborce. Jazyk typika je cirkevnoslovanský ukrajinskej redakcie.³⁹ Rukopis je poškodený, obálka chýba.⁴⁰ Obsahuje však aj niekoľko posesorských záznamov. Na druhom liste pred textom typika záznam Joannq Mixalièq pivco-ã: Borrovsk°j. Na predposlednom liste záznam «1879 года Типикъ Иванна Мигалича» a pečiatka «Bibliotheca dioecisana Presov.»

Celkovo možno konštatovať, že týchto deväť rukopisov zo 16. – 19. storočia predstavuje unikátne pamiatky knižnej kultúry, ktoré si zasluhujú väčšiu pozornosť. Dalším výskumom historického fondu ŠVK Prešov nevyhnutne nájdeme aj ďalších neznámych cyrilských rukopisov a tlačí slovenskej či ukrajinskej proveniencie.

³⁵ ŠVK Prešov, sign. C 10536.

³⁶ Popis: 44 paginovaných papierových listov 34 x 20 cm.. Paginácia cirkevná slovanská. Text na stranách v dvoch stĺpcoch. Šírka stĺpca 7 – 7,5 cm. V stĺpcoch 38 – 41 riadkov. Úhľadná polounciála. Záhlavia a počiatočné písmená rubrované. Jednoduché linky zo štvorcov, kruhov, trojuholníkov a polokruhov. Pisárske ozdoby.

³⁷ Väzba: chýba, listy zviazané šnúrkou.

³⁸ типикq, cerkovnyq ustavy Joanna Mihaliča. ŠVK Prešov, sign. HA 101.

³⁹ Popis: 56 papierových listov 19 x 11,5 cm + 4 prázdne listy pred textom a 4 prázdne listy na konci typika. Papier má vodoznak. Text 16 x 10 cm. Paginácia cirkevná slovanská. Čierny atrament, od listu č. 41 atrament hnedý. Záhlavia častí a odsekov zvýraznené spodnou líniou. Líniou sa oddeľujú aj jednotlivé časti textu.

⁴⁰ Väzba: Jednotlivé listy rukopisu sú zviazané – prešité konopnou šnúrkou. Úvodné štyri listy poškodené, chýbajú dolné okraje a horné rohy.